

Fede Super-Frede!

Af Jeppe Rossen Skaarup

Hanne Kvist har skrevet en fed bog om mobning, og Cato Thau-Jensen illustrerer så det kildrer i øjnene. "Billedroman" står der på forsiden af Hanne Kvists nye bog "Jeg er Frede (men det er ikke altid det de andre kalder mig)", og det er slet ikke nogen dårlig betegnelse for en bog, der lader 50% være billeder og indleder sine blot 29 tekstsider i tolv samfulde kapitler.

Historien handler om Frede, der tager på koloni og bliver klassens helt, da han redder en pige fra druknedøden. I begyndelsen er der dog intet heltemodigt over Frede. Som klassens tykke dreng er han nervøs for at blive drillet af de andre, og han gør alt, hvad han kan for at vække så lidt opsigt som muligt. Men galt går det, da Frede kommer til at sætte sig oven i madpakkerne, netop som klassens kække dreng, Karl, ser på. Frede bliver til grin, og hans verden bryder sammen; yndlingsblyanterne og de voksnes omsorg er en ringe trøst, når man er langt hjemmefra. Så sker ulykken: Camillas kano kæntrer, og hun falder i vandet, men modsat alle andre kaster Frede sig instinktivt i baljen for at redde hende (erfaring som latterliggjort vandpolomålmand har givet ham evnen til at holde vejret længe under vand).

Her ser vi Frede træde i karakter – den grimme ælling forvandler sig til en vaskeægte superhelt i en småbuttet ynglings klæder. Og det er en manøvre, der vil noget. Fra Spiderman og Harry Potter kender vi omfanget af den helte dyrkelse, som stadig i vores moderne samfund formår at tryllebinde børn og voksne. Fra Antikkens Theseus, Odysseus og (Disney's) Hercules til

tidernes måske største ikon, Superman, har heltegeningen været en yderst succesfuld opskrift på fængende historiefortælling. Frede er måske ingen Superman, i hvert fald ikke hvad angår fysiske kræfter, men nærmere en slags hverdagens grå pimperl – en virkelighedens helt – hvilket jo faktisk er langt mere brugbart for en trist skoledreng.

"Jeg er Frede..." er fortalt af Frede selv, og hvis ikke det var fordi, bogen var delt op i kapitler, ville den minde ret meget om en dagbog. "Jeg er Frede..." er nemlig ikke kun en samvittighedsfuld beretning om en koloni, men også en beskrivelse af Fredes egne overvejelser omkring fænomenet koloni, og - ikke mindst - om sig selv som personen "Frede". I første kapitel, hvor Frede omtaler sig selv i tredje person, ser man tydeligt hans gryende evne til og fascination af at kunne se sig selv udefra. Jeg hedder Frede, skriver Frede, men det er ikke altid det, de andre kalder mig. Hvad kalder de ham så? tænker man, og her er det, at Hanne Kvists billedroman bliver fuldstændig genial. For som læser går det først op for én ret sent, at Frede er tyk, og at han derfor bliver kaldt Fede Frede. Af den simple grund, at han (Frede) simpelthen ikke benævner sin egen overvægt før midt i romanen. I stedet forsøger han med en munter tone at skjule for sig selv og læseren, at han i virkeligheden er en flov og ydmyget dreng. Indtil kapitel syv giver han kun vage hentydninger til sin krops størrelse, fx da han observerer, at det ikke er godt at være for lille og tynd, når man skal lave bomber i svømmehallen... Det er altså først i retrospekt, man forstår, at Fredes dårlige selvtillid og nervøse drømme har en praktisk årsag, og der bliver derfor noget næsten grådskvalt tragisk over situationen, da det går op for

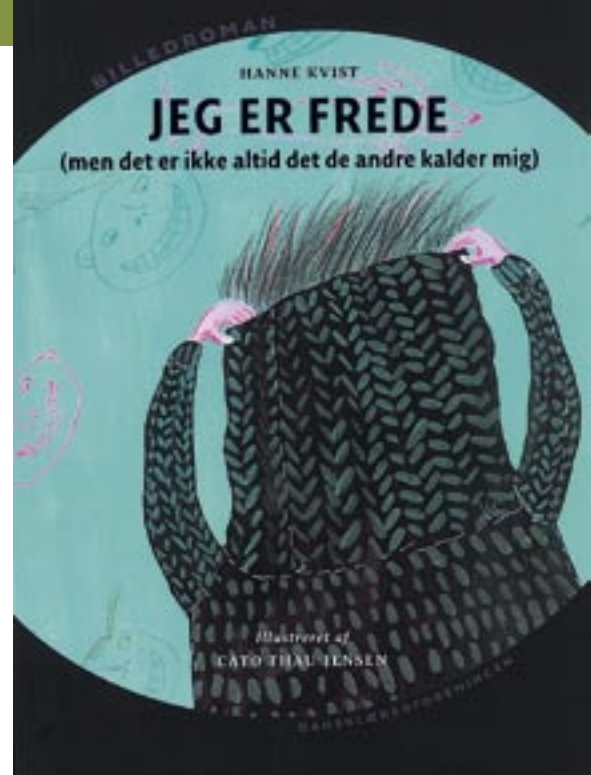

Illustration: Cato Thau-Jensen

en, hvorfor Frede i kapitel fem glæder sig over kun at have spist to pølser, selv om der faktisk var mange flere til hver.

En anden genialitet er samspillet mellem Hanne Kvists historie og Cato Thau-Jensens illustrationer. Den naivistiske streg, farvevalget og collageteknikken (kan man andet end elske Lady Grey Tea kanoen?) signalerer både noget barnligt kreativt og en særdeles veludviklet sans for motiv og farvesammensætning, der ganske enkelt gør "Jeg er Frede..." til en smuk og levende læseoplevelse.

I det hele taget virker fortællingen om den usikre skoledreng, der prøver at tackle en koloni med klassen, som et sympatisk billedromanprojekt, fordi Hanne Kvists mangeløse skildring af Fredes virkelighedsskildring og Cato-Jensens underfundige billeder heraf trækker "Jeg er Frede..." op over billedbogsstadiet og gør den vedkommende for folk i alle aldre. Det er i sandhed en fed bog.

"Jeg er Frede (men det er ikke altid det de andre kalder mig)"

Tekst: Hanne Kvist

Illustrationer: Cato Thau-Jensen

Dansklærerforeningen, 2005

Om anmelderen: Jeppe Rossen Skaarup, 23 år, stud.mag. i litteraturvidenskab ved Københavns Universitet.